

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

1

בפני כב' השופט מרים ליפשיץ-פריבס

תובעת
כרטיסי אשראי לישראל בע"מ
ע"י ב"כ עוה"ד צ' וולפסון, א' בן דוד ואח'
נגד

נתבעת
מדינת ישראל-רשות המיסים
ע"י פרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

2
3

פסק דין

4

1. לפניי תביעה כספית להשבת סך של 1,178,481 ₪ שנגבו בהטלת קנסות שלא כדין ובגין נזקים שגרמו לתובעת בחיובה שלא כדין בתשלום בטרם מועד החיוב. התובעת טוענת כנגד עדכון והגדלת שיעור המקדמות ע"י הנתבעת עבור שנים 2004-2006 ללא סמכות והשתת קנסות שלא כחוק עקב כך שגרמו לה נזק כספי.

9

2. הנתבעת דוחה את טענות התובעת ולשיטתה, התובעת מבססת את טענותיה על קונסטרוקציה משפטית מוטעית וללא כל ביסוס ומבלי שהעלתה כל השגה או טענה בנדון בתקופה הרלוונטית לחיוביה שנקבעו כדין.

13

טענות הצדדים:

14

3. התובעת טוענת כי ביום 2.1.2004 היא נדרשה לשלם מקדמות עבור שנת המס 2004 בסך של 11,089,100 ₪ וזאת כאשר שנת הבסיס לחישוב היא 2001. ביום 18.1.2004 הגישה הנתבעת דרישה חדשה לתשלום מקדמות מכוח סמכותה בסעיף 180(ב)(1) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן - "הפקודה") ובה היא שינתה את שנת הבסיס לקביעת המקדמות לשנת 2002. בהתאם לכך, הוגדל תשלום המקדמות לסך 11,745,541 ₪. זאת ועוד, ביום 19.4.2004 הגדילה שוב הנתבעת את שיעור המקדמות והעמידה אותו על סך של 35,000,000 ₪ בנימוק של "תיקון טכני". לדידה של התובעת, על מנת שתקום לנתבעת סמכות להגדיל את שיעור המקדמות מכוח סעיף 180(ב)(1) לפקודה היה עליה להתבסס על דו"ח המאזן לשנת 2002, אשר מוגש לאחר 1.1.2004 ולא במועד מוקדם לו. ברם, דו"ח המאזן לשנת 2002 הוגש קודם ליום 31.12.2003 ולפיכך, הנתבעת הייתה מנועה מלשנות את שיעור המקדמות וקל וחומר, שלא הייתה מוסמכת להטיל בגינן קנס עליה בשל איחור בתשלום. למרות זאת, הושת על

26

1 מתוך 10

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

- 1 התובעת קנס בסך של 1,028 ₪ מכוח סעיף 190(א)(1) (נספח א לכתב התביעה) אותו היא
2 נאלצה לשלם.
- 3
4. בנוסף טענה התובעת כי הנתבעת, מכוח סעיף 175(א) לפקודה, הציגה לה דרישת תשלום
5 בסך של 11,975,710 ₪ עבור מקדמות לשנת המס 2005 כאשר שנת הבסיס היא 2002. ביום
6 20.1.2005 שינתה הנתבעת מכוח סעיף 180(ב)(1) את שיעור תשלום המקדמות לסך של
7 33,752,830 ₪ לאור שינוי שנת הבסיס ל- 2003. דא עקא, הסמכות להגדיל את המקדמות
8 על פי סעיף 180(ב)(1) לפודה היא כשהדו"ח והמאזן מוגשים עובר ליום 1.1.2005 ולא לפניו.
9 כפועל יוצא, חייבה אותה הנתבעת בקנס בגין איחור בתשלום המקדמות בסך של 144,350
10 ₪ (נספח ב' לכתב התביעה).
- 11
12. 5. הנתבעת לא הטמיעה את טענותיה לפי טענת התובעת כנגד התנהלותה וחזרה על כך בשנת
13 המס 2006, בשינוי שנת הבסיס למקדמות משנת 2003 לשנת 2004 משהוגש דו"ח מאזן עובר
14 ליום 1.1.2006 וללא סמכות לכך בהתאם לסעיף 180(ב)(1) לפקודה משלא הוגש דו"ח
15 באותה שנת מס. כפועל יוצא משינוי שנת הבסיס היא חויבה בתשלום מקדמות בסך של
16 36,967,530 ₪ לעומת סך של 35,051,010 ₪ ובסמוך לאחר מכן, כבר ביום 14.2.2006 ביצעה
17 הנתבעת הגדלה נוספת של שיעור המקדמות לסך של 45,000,000 ₪ בנימוק של "תיקון
18 טכני". לאור העליות בשיעור המקדמות ובשל איחור בתשלום המקדמות היא נקנסה שלא
19 כדין בסך 5,628 ₪ בעבור שנת 2006 (נספח ג' לכתב התביעה).
- 20
21. 6. לפיכך טענה התובעת כי מחדליה של הנתבעת הביאו להגדלת המקדמות שלא כדין אותם
22 היא נאלצה לשלם למרות היעדר בסיס חוקי. בכך, נגרם לה נזק ריאלי בגובה הסכומים
23 אותם הייתה יכולה להרוויח, לו החזיקה בכספים אותם היא נדרשה לשלם לנתבעת אילוי
24 הדרישה השגויה ממנה. הנזק שנגרם לה בגין שנת 2004 הוא בסך של 277,311 ₪, בגין שנת
25 2005 בסך של 595,238 ₪ ולשנת 2006 בסך של 127,586 ₪. בנוסף, סך כל הקנסות שהוטלו
26 עליה שלא כדין ושולמו לנתבעת בגין השנים 2004-2006 הוא בסך של 178,346 ₪. לאור
27 האמור, יש לחייב את הנתבעת בסך של 1,178,481 ₪ נכון למועד הגשת התביעה.
- 28
29. 7. הנתבעת דוחה את טענות התובעת ולשיטתה, התשלומים אותם שילמה לה התובעת לאור
30 העלאת שיעור המקדמות והקנסות בגין האיחורים בתשלום, בדין יסודם. יש לתת את
31 הדעת לכך שהמס, בו חבה התובעת בשנים הרלוונטיות לכתב התביעה עלה על גובה
32 המקדמות ששולמו בפועל. זאת ועוד, חלק מהנזקים מושא התביעה מקורם בחיוב בהפרשי
33 הצמדה וריבית בגין איחור בביצוע התשלום ואין לתובעת אלא להלין על עצמה על כך. כמו
34 כן, תמוה שהתובעת לא פנתה אליה כנגד חיוביה בנדון על אתר עם קבלת הדרישות חתשולם

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

- 1 המקדמות כנגד חוקיותן כי אם לראשונה, בפנייתה אליה ביום 12.8.07 בדרישה לביטול
- 2 הקנס לשנת 2005, הא ותו לא. לפיכך, טענה הנתבעת טענת השתק ומניעות כנגד התובעת.
- 3
- 4 8. לשיטת הנתבעת, בהתאם לסעיפים 174-175 לפקודה נדרשה התובעת לשלם מקדמות על
- 5 חשבון המס המתחייב מהכנסותיה באותה שנה. הואיל ועובר ליום 1.1.2004 הדו"ח
- 6 המתקצר של התובעת שהיה בידי הנתבעת נסוב על שנת המס 2001, הוצאה לה בהתאם
- 7 לכך דרישה לתשלום מקדמות בסך של 11,089,100 ₪. בד בבד, עם הגשת הדו"ח העצמי של
- 8 התובעת לשנת 2002 ביום 29.12.2003, תוקצר הדו"ח העצמי במערכת של הנתבעת. לאור
- 9 זאת, הוצאה לתובעת ביום 18.1.2004 דרישת מקדמות מעודכנת שהועמדה ע"ס של
- 10 11,745,541 ₪. יש לתת את הדעת לכך שהעדכון התבצע בהתאם לסעיפים 174-175 לפקודה
- 11 ולא כפי שטענה התובעת מכוח סעיף 180(ב)(1) לפקודה. בנוסף טענה הנתבעת שחוב
- 12 המקדמות מתעדכן אוטומטי לגבי כל נישום ולפי הדו"ח השנתי האחרון שהוגש עובר ליום
- 13 ראשון בינואר של אותה שנה. היה ונישום סבור שהמקדמות שנקבעו לו גבוהות, הוא רשאי
- 14 להקטיין או לבטלן באמצעות 'החלטת מייצג' במישרין, במחשבה של הנתבעת (אליהם הוא
- 15 מחובר). ביום 19.4.2004 בוצעה הגדלה נוספת לסך של 35,000,000 ₪ הואיל והתובעת,
- 16 מיוזמתה, שילמה מקדמות בסך של 33,000,000 ₪ שהיו גבוהות בשיעור העולה על 40%
- 17 מדרישת המקדמות לשנת המס 2004. לאור זאת הוגדל הסכום לפי הוראת סעיף 180(ב)(2)
- 18 לפקודה ולא כטענת התובעת לפי הוראת סעיף 180(ב)(1) לפקודה. היתת רשאית
- 19 להשיג על קביעה זו בהתאם לסעיף 150 לפקודה, אך לא עשתה דבר.
- 20
- 21 9. לעניין תשלום הקנס טענה הנתבעת כי התובעת, ביצעה את תשלום המקדמות הראשון,
- 22 בחודש פברואר 2004 אך זאת, לא לפי פנקס המקדמות המעודכן. כפועל יוצא, התשלום
- 23 נימצא בחסר מהדרישה שהופנתה אליה כדין. את השובר השני בגין המקדמות, שילמה
- 24 התובעת בהתאם לפנקס המעודכן זאת, בחודש מרץ 2004. בגין האיחור בתשלום הראשון
- 25 היא חויבה בריבית והפרשי הצמדה בסך של 89 ₪. לעניין הקנס בסך של 939 ₪ הוא הוטל
- 26 על התובעת בשל העובדה שהיא לא מילאה את השובר כמתחייב משל צינה בו שיש לה
- 27 סכום מקדמות ששולמו בשל הוצאה עודפת. לכן, נוצר חוסר בזיכויים לאור הוצאה עודפת
- 28 בסך של 49,740 ₪ שחויב בקנס. מחדלה זה של התובעת ארע למרות שהיא היתה מיוצגת
- 29 ע"י משרד רואי חשבון מהמובילים כסדברי הנתבעת ולפיכך, קיים קושי בהיתממותה בנדון.
- 30
- 31 10. לעניין טענותיה של התובעת בנוגע לחיוביה לשנת המס 2005 חזרה הנתבעת על טענותיה
- 32 כמוכא לשנת המס הקודמת. בתחילה, שנת הבסיס שנישומה הייתה 2002 ובהתאם לה
- 33 נשלחו לתובעת דרישות לתשלום המקדמות. משהגשה התובעת ביום 29.12.2004 דו"ח
- 34 שנתי לשנת 2003 שתוקצר ולאחר קליטתו במערכת, הוצאה לתובעת ביום 20.1.2005 דרישת
- 35 תשלום מעודכנת לפי שנת בסיס 2003. גם הפעם, מכוח סעיף 174 לפקודה ולא לפי סעיף

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

- 180(ב)(1) כטענת התובעת. הנתבעת, אינה מתכחשת כי היא רשמה במערכת ובשוכרים של התובעת כי עדכון המקדמות בוצע בהתאם לסעיף 180 ב אך מדובר לדידה בטעות סופר שאינה פוגמת בתוקפו של החיוב גופו שהוטל כדין, לאור הוראת סעיף 159(א) לפקודה.
11. לטענת הנתבעת אף לעניין הקנסות לשנת 2005, הללו בוצעו כדין והיא חויבה בהפרשי הצמדה וריבית לאור פיגור בתשלום המקדמות לפי סעיף 190(א)(1) לפקודה. למרות שכבר ביום 20.1.2005 נשלח לתובעת פנקס מקדמות מעודכן (התואם לשנת הבסיס 2003) היא התעלמה ממנו ושילמה את ארבע המקדמות הראשונות לפי פנקס המקדמות הקודם שנשלח אליה. בשל כך, היא שילמה בחסר את המקדמות וחויבה כדין בהפרשי הצמדה וריבית בסך של 145,216 ₪. כמו כן, למרות שכבר ביום 31.3.2005 וביום 12.5.2005 הוצאו לתובעת הודעות אכיפה בגין חובותיה, רק ביום 15.6.2005 היא שילמה את המקדמה החמישית. יש גם להתחשב בכך שהשומה העצמית של התובעת לשנת 2005 עמדה על סך של 48,968,748 ₪, סכום הגבוה בכ- 15,000,000 ₪ מסכום המקדמות המעודכן. בכך, יש משום תמיכה נוספת לכך שהגדלת המקדמות היתה מבוססת ומוצדקת ואין לתובעת זכות לפיצוי בגינה. יתרה מכך, סכום המס בו חויבה התובעת בהסכמה, היה גבוה מכך ועמד על סך של 49,069,988 ₪.
12. גם לעניין שנת 2006 טענה הנתבעת כי טועה התובעת בטיעונה הואיל ועדכון דרישת תשלום המקדמות לא בוצע מכוח סעיף 180(ב)(1) לפקודה כי אם שינוי שנת הבסיס לשנת 2004 נעשה מכוח סעיף 174 לפקודה. עדכון המקדמות, אף בוצע בידיעה ובהסכמה של התובעת לאור הגידול בהכנסותיה ורווחיה. ביום 31.12.2005 נשלחה לתובעת דרישה לתשלום מקדמות בהתאם לשנה הקובעת האחרונה, שנת 2003, בסך של 35,051,010 ₪. לאחר הגשת הדו"ח לשנת 2004 נבחן מחדש שיעור המקדמות שכן השתנתה השנה הקובעת, לשנת 2004. הואיל והתברר שהתובעת שילמה סך של 42,000,000 ₪ לרבות סך של 7,000,000 ₪ ששולם ביוזמתה, הוגדל שיעור המקדמות ביום 14.2.2006 לסך 45,000,000 ₪. ההגדלה הייתה מוצדקת לטענת הנתבעת הואיל ושיעור המס בו חבה התובעת בגין שנה זו היה גבוה מסכום תשלום המקדמות בפועל. לעניין הקנס נטען כי הוא הושת כדין, הואיל וביום 16.2.2006 שילמה התובעת את המקדמה הראשונה בחסר. ביום 9.3.2006 שילמה התובעת את ההפרש, מהסכום ששולם בחסר. בגין תשלום ההפרש, לא הוטל קנס ולא נגבו הפרשי הצמדה וריבית. בדומה לכך, את התשלום השני שלמה התובעת בחסר ביום 17.3.2006 ולפיכך, ביום 6.4.2006 הוצאה לה הודעת אכיפה על חוב מקדמות. ביום 24.4.2006 שילמה התובעת את התשלום השלישי בהתאם לפנקס המקדמות המעודכן ובמסגרת אותו תשלום היא שילמה את ההפרש בגין התשלום השני ששולם בחסר. לכן, הוטל עליה חיוב בהפרשי הצמדה וריבית בסך של 5,628 ₪ מכוח סעיף 190(א)(1) לפקודה. הנתבעת הוסיפה וטענה כי על פי הדו"ח העצמי של התובעת היא חבה סך של 46,873,537 ₪ שיעור הגבוה בכ-

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

1 1,800,000 ₪ מהמקדמות אותן היא שלמה אשר בגין נזיקה, המוכחשים, הגישה את
2 תביעתה.

3
4 13. לאור האמור טענה הנתבעת כי דין התביעה להידחות, בהיעדר בסיס נורמטיבי נכון
5 לטיעוניה ולאור המסכת העובדתית לפיה היא חויבה כדין במקדמות, בקנסות ובהפרשי
6 ריבית והצמדה. אם יתקבלו טענות התובעת ויוכר נזקה ביקשה הנתבעת להורות על ניכוי
7 מכל סכום שיפסק לה את הסכומים בהם הייתה מחויבת התובעת בגין תשלום בחסר
8 מתשלום המקדמות על בסיס הפרשי הצמדה וריבית.

המסגרת הנורמטיבית:

10
11
12 14. בפרק שני לפקודה שכותרתו גבייה ובסימן א' בו שכותרתו מקדמות, נקבע:

13 174. בסימן זה –
14 "השנה הקובעת" - שנת המס האחרונה שלגביה נשומה הכנסת הנישום עד אחד בינואר
15 של שנת מס, בין אם הוגשה השגה ובין אם לאו.

16 175. (א) כל נישום חייב לשלם ביום החמישה עשר של כל אחד מעשרת
17 החדשים פברואר עד נובמבר של כל שנת מס, על חשבון המס לאותה שנה, מקדמה של
18 10% מסכום המס שנתחייב בו לשנה הקובעת; אולם אם הותר לאותו נישום לחשב את
19 הכנסתו לפי תקופה מיוחדת כאמור בסעיף 7, ישלם את המקדמה האמורה על חשבון
20 המס לשנת המס שבה מסתיימת התקופה המיוחדת הכוללת בתוכה את מועד תשלום
21 המקדמה האמורה.

22 180. (א) פקיד השומה רשאי לפטור אדם ממקדמה לפי סימן זה, כולה או
23 מקצתה, אם הוכח להנחת דעתו כי המס לשנת המס שבה משתלמת המקדמה, ושלגביה
24 עשוי אותו נישום להיות חייב במס, יהיה פחות מן המס שהוא חייב בו בשנה הקובעת
25 ובלבד שלא יפטור כאמור את מי שחייב לנהל פנקסי חשבונות ואינו מנהלם.

26 (ב)(1) היה סכום המס שנישום חייב לשלמו על פי דו"ח שהגיש לפי סעיף
27 131 בתוך שנת המס ולענין זה רשאי שר האוצר לקבוע שיעור שבו יוגדל סכום המס
28 האמור עולה על סכום המקדמות, שהוא חייב בו לאותה שנה, רשאי פקיד השומה
29 להגדיל את סכום המקדמות לפי סימן זה כדי להפרש האמור;

30 (2) היו לפקיד השומה טעמים סבירים להניח כי המס שיגיע מנישום
31 לשנת מס פלונית יעלה ב-40% לפחות על סכום המקדמות שהוא חייב בו לאותה שנה,
32 רשאי הוא להגדיל את סכום המקדמות לפי סימן זה כדי להפרש; דין החלטה כאמור,
33 לענין השגה וערעור, כדין שומה לפי סעיף 145.

34

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

190. (א) (1) (א) פיגר אדם יותר משבעה ימים בתשלום מקדמה שהוא חייב בה או בתשלום חלק ממנה, ייוסף לסכום שבפיגור קנס בגובה הפרשי הצמדה וריבית כמשמעותם בסעיף 159א (א) (להלן - הפרשי הצמדה וריבית) מהמועד שנקבע לתשלום ועד לתשלום הסכום שבפיגור, או עד תום שנת המס שלגביה נדרשה המקדמה, לפי המוקדם (להלן - תום תקופת הקנס);

המסכת העובדתית:

15. התובעת לא חולקת שבשנים הרלוונטיות, שלחה לה הנתבעת דרישות לתשלום מקדמות ראשוניות מכוח סעיפים 175א (א) לפקודה (סעיפים 16,27,36 לכתב התביעה וסעיף 12.1 לסיכומים). כך גם, היא אינה חולקת שהשנה הקובעת כשנת בסיס נקבעת על פי ההגדרה שבסעיף 174 לפקודה והיא השנה האחרונה, בה הומצאו מהנישום לפקיד השומה דו"ח ומאזן (סעיפים 8-9 לכתב התביעה). המחלוקת נסובה בעיקרה לעניין הגדלת המקדמות להבדיל מעדכון (ראו גם סעיף 16 לסיכומים). על פי גישתה של התובעת, הרשות בידי הנתבעת להביא לכך מכוח סעיף 180ב (1) לפקודה כאשר הדו"ח מוגש לאחר הראשון בינואר לאותה שנה. בה בשעה, אם הדו"ח הוגש לפני הראשון בינואר של שנת המס, מנועה הנתבעת מכך. הנתבעת מצידה חולקת על סיווג השינוי במקדמות ועל הוראת החוק מכוחה היא פעלה בנדון. לדידה, היא כלל לא עשתה שימוש בסעיף 180ב (1) לפקודה לשם הגדלת המקדמות כי אם עידכנה את המקדמות מכוח סמכותה בסעיפים 174-175 לפקודה לגבי דו"ח נישום שהוגש עובר ל- 1 בינואר של אותה שנה (סעיף 25 לכתב ההגנה). לאחר מכן, הגדלת המקדמות בוצעה מכוח סעיף 180ב (2) לפקודה (סעיפים 5-6 לכתב התביעה וסעיף 22 לסיכומי הנתבעת) ולא מכוח סעיף 180ב (1) לפקודה (סעיף 19 לכתב ההגנה וסעיף 33 לסיכומי הנתבעת).

16. לאור טיבה של המחלוקת בחנתי מכוח איזו סמכות הוגדלו המקדמות בעת שאין מחלוקת שקביעת המקדמות כשלעצמה (כמפורט לעיל) בוצעה מכוח סעיפים 174-175 לפקודה בשנים הרלוונטיות לתביעה. לשיטת התובעת, לאחר שהמקדמות נקבעו על פי סעיפים 174-175 לא ניתן לעשות שימוש חוזר בהוראות חוק אלו לצורך הגדלת המקדמות (סעיף 34 לסיכומים) כי אם יש לפנות להוראות סעיף 180ב (1) לפקודה. אם לא כן לדידה, עשיית שימוש חוזר בסעיפים 174-175, הן לעדכון והן להגדלה של המקדמות, יעקר את משמעותה של הוראת סעיף 180ב (1) לפקודה וייתר את קיומו. שימוש כאמור ע"י הנתבעת בהוראות אלו אינו אפשרי שכן, המחוקק לא השחית את מילותיו לריק בפקודה מה גם, שהדבר מהווה פגיעה

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

- 1 קניינית בנישום ולכך, מוסמכת הנתבעת רק היכן שנקבעה סמכותה בהוראה
- 2 מפורשת בחוק.
- 3
- 4 17. הנתבעת טוענת כאמור, שעדכון המקדמות בוצע באופן ממוחשב ואוטומטי לאחר קליטת
- 5 הדו"ח השנתי שהוגש על ידי התובעת ובהתאם לו. הואיל והדו"ח הוגש עובר לראשון בינואר
- 6 של אותה שנה, ברי שהעדכון בוצע מכוחם של סעיפים 174-175 לפקודה (סעיף 23 ו- 49
- 7 לסיכומיה) ולא מכוח סעיף 180(ב1) לפקודה שעניינו בדו"ח שהוגש בתוך שנת המס.
- 8 הנתבעת דחתה את טענת התובעת בדבר מניעה משימוש חוזר בסעיפים 174-175 לפקודה
- 9 שלא ניטענה בכתבה התביעה כי אם לראשונה בסיכומיה ופרשנותה, אינה עולה בקנה אחד
- 10 עם לשון החוק ועם פרשנות הגיונית (סעיף 62 לסיכומי הנתבעת) ומבלי שהתובעת, שהיתה
- 11 מודעת לביצוע ההגדלה מכוח סעיף 180ב1. (כאמור בהודת החיוב) עשתה דבר כנגד זאת, גם
- 12 לא בהגשת השגה או הקטנה של המקדמות (סעיף 33 לסיכומי הנתבעת).
- 13
- 14 18. הוכח ואין חולק כי הדוחות הרלוונטים לתביעה, הוגשו על ידי התובעת עובר לאחד בינואר
- 15 (סעיפים 21, 30 ו- 40 לכתב התביעה) וכי השנה הקובעת, היא השנה האחרונה שנישומה וכי
- 16 בעת שחברה מגישה דו"ח שומה, לגביה נקבע שזאת השנה הקובעת (עדותו של מרדכי
- 17 אויזרץ, עמ' 3 שורות 7-19).
- 18
- 19 19. סעיף 175(א) לפקודה קובע דבר קיומה של חובת תשלום מקדמות, על חשבון המס לאותה
- 20 שנה מסכום המס שנתחייב בו לשנה הקובעת. השנה הקובעת, בהתאם לסעיף 174 לפקודה
- 21 היא שנת המס האחרונה שלגביה נשומה הכנסת הנישום, עד אחד בינואר של שנת המס
- 22 זאת בין אם הוגשה השגה ובין אם לאו. לאור זאת, קיימת חובה על נישום לשלם את
- 23 המקדמות על חשבון אותה שנה בשיעור של 10% מסכום המס שנתחייב בו בשנה הקובעת.
- 24 אין בהוראה זו או בפקודה בכלל, הוראה או סייג בדבר מספר הפעמים בו ניתן לעשות
- 25 שימוש בסעיף זה. יתירה מכך, חובת הנישום לתשלום מקדמות בהתאם להוראה זו נותרת
- 26 בעינה לאורך כל התקופה כאשר התנאי היחיד הוא שהשנה הקובעת, נישומה לפני האחד
- 27 בינואר. לאור זאת עולה שהנפקות של השנה הקובעת הוא שהיא נשומה לפני תחילת שנת
- 28 המס.
- 29
- 30 20. עד לשנת המס 1986 השומה הייתה עד הראשון באפריל של שנת המס השוטפת ובהצעת חוק
- 31 מס' 1798 מיום 3.9.1986 (עמ' 310 של תיקון 71) נאמר בסעיף ג, כי מוצע לקבוע ששנת המס
- 32 הכללית תהיה זהה לשנה הקלנדרית ותסתיים מדי שנה ב- 31 בדצמבר. מכאן יש ללמוד כי
- 33 למועד שנת המס קיימת משמעות ולא למספר הפעמים בו לכאורה ניתן לעשות שימוש

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

- 1 בסעיף 175(א) בפרט, לפי תכלית תשלום המקדמות הינו גביית מס בסמוך למועד היווצרות
2 הכנסה ומניעת שחיקה במס.
3
- 4 21. לאור האמור, היכן שהמחוקק לא קבע כל הגבלה בשימוש בהוראות סעיפים 174-175
5 לפקודה לא מצאתי תימוכין בפקודה לפרשנותה של התובעת לפיה השימוש באותן הוראות,
6 הוא חד פעמי.
7
- 8 22. בחנתי את לשון הוראות הפקודה אם יש בהן כדי לצדד בטענת התובעת גם אם לא לפי לשון
9 ההוראות הנ"ל גופן. מבחינה פרשנית, הכללת נישום בגדרה של הוראת סעיף 180(ב)(1),
10 כפי שמבקשת התובעת, יכול שתהא רק בעניין דו"ח נישום שהוגש על פי סעיף 131 בתוך
11 שנת המס והדברים אינם מתיישרים עם עניינה של התובעת לפי המסכת העובדתית. מחד,
12 טוענת התובעת שהנתבעת מנועה מלעשות שימוש חוזר בסעיפים 174-175 ולכן, הדרך
13 היחידה להגדלת המקדמות שלה היא מכוח סעיף 180 לפקודה (סעיף 12 לסיכומי התובעת).
14 למרות זאת, אין להתעלם מהאפשרות לעשות שימוש בהוראת סעיף 180 לפקודה בשני
15 מצבים: האחד, על פי סעיף 180(ב)(1) ובתנאי שהדו"ח הוגש בתוך שנת המס בלבד. השני, על
16 פי סעיף 180(ב)(2) רק אם קיימים טעמים סבירים שהמס יעלה ב- 40%.
17
- 18 23. לאור זאת בעניינינו, אין מענה פרשני לסעיף 180(ב)(1) למצב דברים בו הוגש דו"ח ע"י
19 נישום עובר לשנת המס ולא במהלכה של שנת המס. בנסיבות אלו, אם כנישת התובעת אין
20 מנוס כי אם להגדיל את המקדמות בעניינה רק מכוח סעיף 180(ב)(1) נימצא כאמור לפי
21 הוראות הסעיף שלא ניתן כלל, לעשות שימוש בדו"ח שהוגש עובר לשנת המס שכן, נישום
22 שהגיש דו"ח עובר לשנת המס אינו נכנס לגדרה של אותה הוראה בפקודה ובכלל זה,
23 התובעת. בהתאם לכך, איני מקבלת את גישת התובעת לפיה יש להחיל עליה את הוראת
24 סעיף 180(ב)(1) בלבד, בשעה שהדו"ח לא הוגש בתוך שנת המס ונדחת טענתה בנדון.
25
- 26 24. הנתבעת הודתה, כי היא עצמה רשמה בפלט של הודעתה לנישום, כי העדכון בשיעור
27 המקדמות נעשה מכוח סעיף 180 ב (נספח 2/ לתצהיר מטעמה). במסגרת הגנתה טענה כי
28 עסקינן בטעות סופר בהודעה. בחנתי לאור זאת, האם הרישום בנ/2 יש בו משום פגיעה
29 בחוקיות הגדלת המקדמות ומניעה מהנתבעת מלהורות על הגדלתן.
30
- 31 25. בעמ"ה 185/88 אבי גולדבליט נ' פקיד שומה חיפה, מיסים ד/3 (יוני 1990) עמ' 99 נקבע: "
32 כל נושא המקדמות, אינו שייך לדין המהותי שעניינו החבות במס. אלא מדובר באמצעי
33 גביה, זאת ותו לו. בין היתר ניתן ללמוד על כך גם ממיקומם של הסעיפים העוסקים
34 במקדמות תחת הכותרת של הפרק השני של חלק י' שהיא "גביה". כשם שאין לאדם

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

- 1 זכויות בסדרי דין לרבות דיני ההוצל"פ, כך הוא המצב גם לגבי הוראות העוסקות בדרכי
- 2 הגביה של המס בין אם מדובר בניכוי במקור בתשלום מקדמות או גביה המס באמצעות
- 3 פקודת המיסים (גביה). לכן אין גם מניעה להחיל הוראה הנוגעת לשיעור המקדמות עם
- 4 תוקף למפרע. אין גם לקבל את הטענה שחוקי מס יש לפרש באופן דווקני, או לטובת
- 5 משלם המס. הגישה הרווחת כיום, היא שפרשנות חוקי המס, אינה נבדלת מפרשנות כל
- 6 חוק אחר. יש לפרשו באופן המגשים את תכלית החקיקה". בנוסף מצינו בת"א 21533-08,
- 7 לוקי בניה ופיתוח בע"מ נ' מדינת ישראל – רשות המיסים, מיסים כ/4 (אוגוסט 2012) עמ'
- 8 201 בפסק הדין שניתן ע"י השופט ע' שחם: "אין בידי לקבל טענתה של התובעת לפיה
- 9 הגדלת המקדמות אינה חוקית בשל ציון סעיף 180(ב1) כבסיס לפעולה האמורה. אכן,
- 10 מדובר בסעיף שגוי. עם זאת, נקבע בסעיף 159(א) לפקודה כי "שומה, פקודת תשלום או
- 11 כל הליך הנחזים כעשויים בהתאם להוראות פקודה זו, לא יבוטלו, ולא יראו כבטלים
- 12 מעיקרם או כינתנם לביטול, מחמת פגם שבצורה, ולא ייפגעו מחמת טעות, פגם או
- 13 השמטה שחלו בהם". יוצא, כי ככל שקיים בסיס חוקי אחר לפעולת הנתבעת לענין זה,
- 14 אין בציון הוראה שגויה כדי ללמד על כך שהמדובר בפעולה נגועה באי חוקיות". ע"א
- 15 11038/09/12 על אותו פסק דין, נידחה.
- 16
- 17 26. בהתאם לאותן הלכות, הדומות בנסבותיהן לעניינה של התובעת, אין בטעות של הנתבעת
- 18 בציון מקור סמכות שגוי, שכלל אינו מתאים לענינה של התובעת כמובא בהרחבה לעיל, לפיו
- 19 הגדלת המקדמות בוצעה מכוח סעיף 180 ב. לפקודה (עמ' 6 שורה 14) כדי לפגום ולהביא
- 20 לאי חוקיות של ההגדלה שהיה בידי הנתבעת להורות עליה בהתאם לנסיבותיה של התובעת
- 21 ולפי הדוחות שהגישה, מכוח סעיפים 174-175 לפקודה. לפיכך, הטעות בציון מקור
- 22 הסמכות בהודעת ההגדלה של המקדמות, אינה פוסלת את ההודעה על ההגדלה גופה אשר
- 23 באה להגשים את תכליתן של המקדמות. יוער, כי העד מ' אויזרץ אישר בעדותו כי אילו היה
- 24 נירשם בהודעת החיוב שהגדלת המקדמות היא מכוח סעיף 175 לפקודה, הדבר היה תקין
- 25 מבחינתו (עמ' 10 שורה 16). בהתאם לכך, אין גם לקבל את טענת התובעת לפיה היה בידה
- 26 להינות מהכספים ששלמה בגין דרישה לא חוקית ממנה לשיטתה בגין הגדלת המקדמות,
- 27 בהתחשב בהכנסותיה ובגובה השומה הסופית שהיתה גבוהה וטענה תשלום מס גבוה
- 28 מהמקדמות.
- 29
- 30 27. לפיכך, נדחת הטענה כנגד חוקיות ההגדלה של המקדמות מחמת מחדלה של הנתבעת
- 31 ברישום מקור סמכות שגוי.
- 32
- 33 28. הואיל ועילת התביעה בגין הקנסות היא פועל יוצא של טענת העדר סמכות להגדלת
- 34 המקדמות אותה דחיית ומשלא שולמו המקדמות במועד ולפי ההודעות החדשות שנשלחו

בית משפט השלום בירושלים

ת"א 1785-09 כרטיסי אשראי לישראל בע"מ נ' מדינת ישראל-רשות המיסים

- 1 לתובעת ובפרט, בהימנעותה מלהגיש השגה על שיעור המקדמות החדשות שנקבעו ה (מכוח
- 2 זכותה לפי סעיף 150 לפקודה) ומבלי שהתייצב רואה החשבון שלה על מנת להוכיח כי היתה
- 3 מניעה מהגשת השגה או מהגשת בקשה להאריך את המועד להגשתה, בידיעתה כי השתנה
- 4 מצבה אל מול הנתבעת בהגשה דו"ח שנתי (עמ' 7 לפרוטוקול) ובהיותה מיוצגת ע"י משרד
- 5 רו"ח, נדחות טענותיה כנגד הטלת הקנסות.
- 6
- 7 29. לאור כל האמור, נדחית התביעה.
- 8
- 9 30. לנוכח התנהלות שגויה ולא מוקפדת של הנתבעת בחלק מהודעותיה לתובעת כמצופה
- 10 וכמתחייב ממנה, איני עושה צו להוצאות לטובתה למרות שנידחתה התביעה.
- 11
- 12 עותק ישלח לצדדים.
- 13
- 14 ניתן היום, 7 באפריל 2013, כ"ז ניסן תשע"ג, בהעדר הצדדים.
- 15
- 16
- 17

מרים ליפשיץ-פריבס, שופטת

- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24